

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 8C/93/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4611207850
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Ľuboš Chrenko
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2015:4611207850.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany samosudcom Ľubošom Chrenkom v právnej veci navrhovateľa: U. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., P.Y..W. XXXX/XX, S.. Č.. W.- A. P., U.. I.. M. XX, proti odporcovi: F. Ž., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., S. XXXX/X, o odporovateľnosť právneho úkonu, takto

rozhodol:

Súd návrh z a m i e t a .

Odporcovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa podaným návrhom na tunajšom súde dňa 03.10.2011 domáhal určenia, že darovacia zmluva ohľadne prevodu vlastníckeho práva k bytu v osobnom vlastníctve v kat. území Topoľčany zapísaného na LV č. XXXX ako byt č. 1, vo vchode A, prízemie bytového domu súpisné číslo XXXX/3, na parc. č. XXXX Y. XXXX, ktorej vklad bol povolený Správou katastra Topoľčany pod V/1304/11 je vo vzťahu k navrhovateľovi právne neúčinná. Návrh podal z dôvodu, že odporca je výlučným vlastníkom uvedených nehnuteľností, ktoré nadobudol na základe darovacej zmluvy od svojich rodičov F. Ž. staršieho a manželky G. Ž.. Proti bývalému vlastníkovi bytu F. Ž. vedie spor o zaplatenie sumy 12.177,98 eura, ktorú mu tento už niekoľko rokov nechce vrátiť. Keď otcovi odporcu napísal výzvu na zaplatenie nevrátenej sumy s vyhrážkou, že ho dá k súdu urobil otec odporcu taký krok, že previedol do vlastníctva odporcu byt, v ktorom žil a býval a ktorý vlastnil so svojou manželkou. Tento právny úkon je evidentne urobený za účelom zbavenia sa majetku a následnej nemožnosti uspokojiť v rámci exekúcie jeho pohľadávku.

Odporca vo svojom písomnom vyjadrení žiadal návrh zamietnuť ako nedôvodný, pretože sa nejedná o žiadny nepoctivý právny úkon účastníkov napádaného právneho úkonu. V podanom návrhu nie sú uvedené pravdivé skutočnosti a okolnosti. Ďalej vo vyjadrení uviedol, že nemá žiadnu vedomosť o súdnom spore medzi navrhovateľom a jeho otcom F. Ž.. Nemá a nemal žiadnu vedomosť ani o tom, žeby jeho otec navrhovateľovi niečo dlhoval. Predmetnú nehnuteľnosť nadobudol na základe požiadania matky, teda na základe jej rozhodnutia a vôle. Po dobu osem rokov hradí náklady v súvislosti s bývaním v predmetom byte a to od doby, kedy je zamestnaný a jeho matka je vážne chorá. V podstate byt mu darovala matka, ale nakoľko bol byt vedený na oboch rodičov v rámci BSM, preto sa tomu prispôbil aj otec.

Navrhovateľ na pojednávaní dňa 15.12.2011 predložil súdu dodatok k zmluve o pôžičke a uznanie dlhu, na základe čoho listom zo dňa 19.10.2009 otec odporcu uznal pohľadávku vo výške 397.000,- Sk (13.177,98 eura), z čoho mu zaplatil časť a pohľadávka teraz je vo výške 12.177,98 eura. Vo svojej

výpovedi poukázal na konanie vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 5Ro/242/2011, v ktorom konaní bol súdom vydaný platobný rozkaz.

Odporca vo svojej výpovedi uviedol, že byt mu darovali rodičia. O pohľadávke nič nevie. Ako dôvod uzavretia darovacej zmluvy uviedol, že to bola choroba matky.

Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 30.01.2012 č. k. 8C/93/2011 - 58 bolo konanie prerušené do právoplatného skončenia konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 6C/8/2012. Bolo to z dôvodu, že pod uvedenou spisovou značkou je vedené konanie o zaplatenie 12.177,98 eura na návrh navrhovateľa U. P. voči odporcovi F. Ž..

Po skončení konania vo veci tunajšieho súdu sp. zn. 6C/8/2012 (právoplatnosť rozsudku dňa 03.07.2014) bol vo veci nariadený termín pojednávania na deň 22.10.2014. Tohto pojednávania sa navrhovateľ nezúčastnil, doručenie mal riadne vykázané. Svoju neúčasť na pojednávaní neospravedlnil. Pojednávanie bolo odročené na deň 05.12.2014, ktoré bolo odročené na deň 04.03.2015, pretože navrhovateľ požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu podania trestného oznámenia na odporcu. Navrhovateľ sa pojednávania, ktoré sa malo konať dňa 04.03.2015 nezúčastnil. Listom zo dňa 03.03.2015 požiadal o odročenie pojednávania s poukazom na trestné oznámenie na osobu F. Ž.. Pojednávanie bolo odročené na deň 13.05.2015, ktorého sa navrhovateľ nezúčastnil, pričom doručenie mal riadne vykázané, svoju neúčasť neospravedlnil, nežiadal odročenie pojednávania. Preto súd ďalej pojednával bez navrhovateľa.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa s obsahom pripojených listinných dôkazov, spisu tunajšieho súdu sp. zn. 6C/8/2012 a zistil tento skutkový stav:

V konaní tunajšieho súdu sp. zn. 6C/8/2012 navrhovateľ U. P. podal návrh proti odporcovi F. Ž., nar. XX.XX.XXXX (F. Ž. X..) na zaplatenie sumy 12.177,98 eura s príslušenstvom. Pôvodne bola vec zapísaná pod sp. zn. 5Ro/242/2011. Platobným rozkazom tunajšieho súdu zo dňa 15.11.2011 č. k. 5Ro/242/2011- 20 bolo návrhu navrhovateľa vyhovené. Proti platobnému rozkazu podal odporca. Návrh navrhovateľom bol podávaný z dôvodu, že dňa 21.11.2006 bola spísaná zmluva o pôžičke medzi ním a odporcom, t. j. F. Ž. st. Obsahom tejto zmluvy bolo poskytnutie bezúročnej pôžičky vo výške 450.000,-Sk (14.937,26 eur) s tým, že k prevzatíu uvedenej sumy došlo na dvakrát a to dňa 28.06.2006 a dňa 15.11.2006. Splatnosť pôžičky bola určená dňom 31.03.2007. Neskôr bola predĺžená splatnosť do 31.03.2009. Odporca uhradil navrhovateľovi sumu 53.000,-Sk (1.759,28 eura). Takže nevrátená pôžička bola v sume 397.000,-Sk (13.177,98 eura). Potom ako odporca uznal dlh uhradil ešte dvakrát po 500 eur, čím sa dlžná suma znížila na 12.177,98 eura.

Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 26.03.2013 č. k. 6C/8/2012 -224 bol návrh navrhovateľa zamietnutý. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že navrhovateľ nepreukázal existenciu zmluvy o pôžičke uzavretej medzi ním a odporcom, t. j. F. Ž. st. Zmluva o pôžičke, na ktorú navrhovateľ poukazoval bola uzavretá až dodatočne. V skutočnosti nedošlo k odovzdaniu finančných prostriedkov. V konaní bolo ďalej preukázané, že odporca čiastočne plnil navrhovateľovi v sume 53.000,-Sk (1.759,28 eura). Súviselo to s tým, že navrhovateľ umožnil F. Ž. st. hrať na elektronickej rulete bez toho, aby musel za hru reálne platiť. Právny vzťah medzi účastníkmi súd posudzoval titulom bezdôvodného obohatenia tým, že odporca prijal od navrhovateľa plnenie, ktoré vzniklo natočením v hre na elektromechanickej rulete. Nakoľko v konaní bola vznesená námietka premlčania zo strany odporcu, bolo potrebné sa najskôr zaoberať touto námietkou. Súd v závere konštatoval, že návrh navrhovateľom bol uplatnený po uplynutí premlčacej doby.

Rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 21.05.2014 č. k. 5Co/161/2013 -267 bol napadnutý rozsudok tunajšieho súdu potvrdený. Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že navrhovateľ ako veriteľ neuniesol dôkazné bremeno, aby nad všetky pochybnosti preukázal, že dňa 28.06.2006 osobne odovzdal odporcovi predmet pôžičky, t. j. sumu 250.000,-Sk a dňa 15.11.2006 sumu 200.000,-Sk. Pokiaľ išlo o premlčanie nároku odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvého stupňa.

Dňa 28.06.2011 uzatvoril F. Ž. st. spolu so svojou manželkou G. Ž. ako darcovia darovaciu zmluvu s obdarovaným F. N., t. j. odporcom v predmetnej veci o odporovateľnosť právneho úkonu. Z článku I. darovacej zmluvy bodu 1/ vyplýva, že darcovia sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti v spoluvlastníckom podiele 1/1 zapísanej na LV č. XXXX v kat. území S., Obec Topoľčany, byt č. 1 na prízemí, vchod A, bytového domu súp. č. XXXX postaveného na parc. č. XXXX Y. XXXX na S. ulici v Topoľčanoch a spoluvlastníckeho podielu priestoru na spoločných častiach a zariadeniach domu vo veľkosti 512/10000-ín. Z článku IV. vyplýva, že darcovia spoločne bezplatne prenechávajú obdarovanému do jeho výlučného vlastníctva vyššie uvedenú nehnuteľnosť uvedenú v článku I. Vec bola vedená Správou katastra pod V/1304/2011.

Z výpisu LV č. XXXX súd zistil, že odporca je vedený ako výlučný vlastník nehnuteľnosti uvedenej vyššie.

V konaní sa navrhovateľ domáha odporovateľnosti uvedeného právneho úkonu - darovacej zmluvy, pretože proti jednému z darcov F. Ž.O. st. vedie súdny spor o zaplatenie 12.177,98 eura. Odporca poprel, žeby mal vedomosť o tom, že je vedený spor medzi navrhovateľom a jeho otcom a žeby niečo jeho otec navrhovateľovi dlhoval. Pokiaľ došlo k uzavretiu darovacej zmluvy, bolo to na podnet jeho vážne chorej matky.

Podľa § 42a ods. 1 - 5 OZ, Veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkove právne úkony podľa odsekov 2 až 5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné. Toto právo má veriteľ aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný alebo ak už bol uspokojený.

Odporovať možno právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy, a právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi (§ 116 a 117) alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať.

Odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a

a) osobou jemu blízkou (§ 116 a 117),

b) právnickou osobou, v ktorej má dlžník alebo osoba uvedená v písmene a) majetkovú účasť aspoň 10 % v čase, keď sa uskutočňuje tento právny úkon,

c) právnickou osobou, v ktorej je dlžník alebo osoba uvedená v písmene a) štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu, prokuristom alebo likvidátorom,

d) právnickou osobou, v ktorej má osoba uvedená v písmene c) majetkovú účasť aspoň 34 % v čase, keď sa uskutočňuje tento právny úkon,

alebo ktorý dlžník urobil v uvedenom čase v prospech osôb uvedených v písmenách a), b), c) alebo d); to však neplatí, ak druhá strana preukáže, že nemohla ani pri náležitej starostlivosti poznať úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa.

Odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom, ktorý je právnickou osobou, a

a) členom jeho štatutárneho orgánu, jeho prokuristom, likvidátorom alebo spoločníkom,

b) osobou blízkou (§ 116 a 117) osobe uvedenej v písmene a),

c) právnickou osobou, v ktorej má dlžník alebo osoba uvedená v písmenách a) a b) majetkovú účasť aspoň 10 % v čase, keď sa uskutočňuje tento právny úkon,

d) právnickou osobou, v ktorej je osoba uvedená v písmenách a) a b) štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu, prokuristom alebo likvidátorom,

e) právnickou osobou, v ktorej má osoba uvedená v písmene d) majetkovú účasť aspoň 34 % v čase, keď sa uskutočňuje tento právny úkon,

alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech osôb uvedených v písmenách a), b), c), d) alebo e); to však neplatí, ak druhá strana preukáže, že nemohla ani pri náležitej starostlivosti poznať úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa.

Odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch, na ktorého základe prevzal záväzok bez primeraného protiplnenia, a to najmenej vo výške určenej znaleckým posudkom alebo odborným odhadom, a ktorý

a) spôsobil, že dlžník sa stal vo vzťahu k ďalším veriteľom platobne neschopným,) alebo

b) bol uskutočnený s úmyslom neodôvodnene odložiť alebo zmariť platbu veriteľovi, alebo

c) bol uskutočnený s úmyslom prevziať dlh, ktorý dlžník nebude schopný splniť v čase jeho splatnosti.

Podľa § 42b ods. 1-4 OZ, Právo odporovať právnomu úkonom môže uplatniť veriteľ žalobou.

Právo odporovať právnomu úkonu sa uplatňuje proti tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu dlžníka prospech.

Právo odporovať právnomu úkonu možno uplatniť nielen proti osobám, ktoré s dlžníkom dojednali odporovateľný právny úkon, ale aj proti ich dedičom alebo právny nástupcom; proti tretím osobám len vtedy, ak im boli známe okolnosti odôvodňujúce odporovateľnosť právnomu úkonu proti ich predchodcovi.

Právny úkon, ktorému veriteľ s úspechom odporoval, je právne neúčinný a veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právnom úkonom ušlo z dlžníkovho majetku; ak to nie je možné, má právo na náhradu voči tomu, kto mal z tohto úkonu prospech.

V zmysle citovaných zákonných ustanovení účelom odporovateľnosti ako inštitútu občianskeho práva je zabrániť nepoctivým úkonom dlžníka, ktorými zmenšuje svoj majetok na úkor veriteľa. Predmetom odporovateľnosti sú právne úkony, ktoré zmenšujú majetkovú podstatu dlžníka na úkor veriteľa. Medzi takéto úkony možno zaradiť kúpnu zmluvu, ale i darovaciu zmluvu, výmennú zmluvu a ďalšie. Zákonnému pojmu vymáhateľná pohľadávka zodpovedá taká pohľadávka, ktorú možno úspešne vymáhať pred súdom v základnom konaní. Podmienkou uplatnenia odporovateľnosti teda nie je právoplatné súdne rozhodnutie, ktoré je vykonateľné (R 44/2001). Úmysel ukrátiť veriteľa sa predpokladá pri právnych úkonoch, ktorými boli veritelia dlžníka ukrátení a ku ktorým došlo medzi dlžníkom a blízkymi osobami, alebo ktoré dlžník urobil v prospech týchto osôb. Aktívna legitímácia v konaní o neúčinnosti právneho úkonu prislúcha veriteľovi, ktorý bol ukrátený napadnutým právnom úkonom za predpokladu, že má voči dlžníkovi vymáhateľnú pohľadávku. Pasívnu legitímáciu v konaní má ten, kto mal z odporovateľného právneho úkonu prospech. Pojem blízka osoba je uvedený v ustanovení § 116 a § 117 OZ, v zmysle ktorých blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu. Stupeň príbuzenstva dvoch osôb sa určuje podľa počtu zrodení, ktorými v priamom rade pochádza jedna od druhej a v pobočnom rade obidve od najbližšieho spoločného predka.

Zmyslom žaloby podľa ustanovenia § 42a OZ je zo strany žalujúceho veriteľa dosiahnuť rozhodnutie súdu, ktorým by bolo určené, že je voči nemu neúčinný dlžníkom urobený právny úkon. Rozhodnutie súdu, ktorým bolo odporovacej žalobe vyhovené, potom predstavuje podklad k tomu, že sa veriteľ môže na základe titulu spôsobilého k výkonu rozhodnutia, t. j. exekučného titulu vydaného proti dlžníkovi domáhať exekúcie postihnutím toho, čo odporovaným právnom úkonom ušlo z dlžníkovho majetku a to nie proti dlžníkovi, ale voči osobe, v prospech ktorej bol právny úkon urobený. V prípade, že uspokojenie

veriteľa z tohto majetku nie je dobre možné, napr. preto, že osoba, ktorej v prospech dlžníka odporovaný právny úkon nie je už vlastníkom tejto hodnoty, môže sa veriteľ namiesto určenia neúčinnosti právneho úkonu domáhať, aby mu ten, komu z odporovateľného právneho úkonu dlžníka vznikol prospech vydal takto získané plnenie. Odporovacia žaloba je teda právnym prostriedkom slúžiacim k uspokojeniu vymáhateľnej pohľadávky veriteľa v exekučnom konaní.

Z vyššie uvedeného vyplývam, že aktívna legitímácia v konaní o neúčinnosť právneho úkonu prislúcha veriteľovi, ktorý bol ukrátený napadnutým právnym úkonom za predpokladu, že má voči dlžníkovi vymáhateľnú pohľadávku. Zákonnému pojmu vymáhateľná pohľadávka zodpovedá pohľadávka, ktorú možno úspešne vymáhať pred súdom v základnom konaní.

V danej veci mal súd za preukázané, že v základnom konaní si navrhovateľ voči dlžníkovi vymáhal svoju pohľadávku, v ktorom konaní však nebol úspešný, pretože rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 26.03.2013 č. k. 6C/8/2012 - 224 bol návrh navrhovateľa zamietnutý. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 03.07.2014. Z uvedeného vyplýva, že o uplatnenej sume 12.177,98 eura s príslušenstvom nemožno hovoriť ako o pohľadávke, ktorú možno úspešne vymáhať, to znamená, že nie je možné zo strany navrhovateľa dosiahnuť rozhodnutie súdu, ktorým by bolo určené, že je voči nemu neúčinný dlžníkom urobený právny úkon. Tým nie je splnený predpoklad navrhovateľa pre aktívnu legitímáciu v danom konaní, nakoľko v konaní navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno, pretože nepreukázal splnenie podmienok, za ktorých možno vysloviť odporovateľnosť predmetného právneho úkonu podľa citovaného ustanovenia § 42a OZ. Preto bolo potrebné návrh navrhovateľa zamietnuť ako nedôvodný.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a odporcovi, ktorý mal v konaní úspech náhradu trov konania nepriznal, pretože túto náhradu ani nežiadal a podstatné trovy v konaní mu ani nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach, cestou Okresného súdu Topoľčany na Krajský súd v Nitre.

Podľa § 205 ods. 1, 2, 3 O.s.p., V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.